

Підвищення ефективності соціальних видатків в умовах обмеженості бюджетних ресурсів потребує впровадження нових управлінських підходів до планування соціальних видатків; вдосконалення міжбюджетних відносин; визначення ступеня участі та повноважень основних партнерів у фінансуванні та адмініструванні соціальних програм; диферсифікації системи надання соціальних послуг; завершення впровадження соціальних стандартів; впровадження системи критеріїв та індикаторів для моніторингу та оцінки досягнення визначених цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України від 19.06.2003 р. N 966-IV "Про соціальні послуги" // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – N45. – ст. 358.
 2. Державний класифікатор соціальних стандартів і нормативів, затверджений Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 17.06.2002 N 293: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1152.676.0>.
 3. Щербина І.Ф. Бюджетні аспекти реформування системи охорони здоров'я в Україні / Щербина І.Ф. // Демографія та соціальна економіка. – 2007. – №1/2007. – С. 194-199.
 4. Видатки місцевих бюджетів: соціальний вимір. Моніторинг Національного інституту стратегічних досліджень [Електронний ресурс] / – Березень 2008 р. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/Monitor/March/08.htm>.
-

Гучок Роман Романович, магістрант 1 курсу,
Дмитришин Марта Василівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів

ПРОБЛЕМИ НИЗЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В сучасному світі де панують процеси глобалізації фінансові аспекти вийшли на передній план та займають важливе місце у житті кожної людини. Безупинний розвиток, постійне розширення спектру товарів та послуг, їх неминуче ускладнення вимагає від споживача вдосконалювати власні навички та знання, щоб захистити на ринку свої кошти та права.

Рівень фінансової грамотності населення є одним із визначальних чинників, що характеризують якість життя громадян та економічну стабільність держави. Фінансова грамотність передбачає володіння базовими економічними категоріями, що дозволяє людині самостійно оцінювати й аналізувати обставини та визначати моделі власної фінансової поведінки, забезпечуючи власну фінансову безпеку.

Рівень фінансової грамотності українців залишає бажати кращого. Яскравим свідченням цього є проведене масштабне дослідження – за підтримки USAID/FINREP у лютому 2017 року – проводилося за методикою Світового банку. В опитуванні взяло участь 2013 людей у віці від 18 років з усіх регіонів України. Їм поставили 85 запитань. Результати невтішні – з фінансовою грамотністю в Україні гірше, ніж в Північній Африці.

Рівень фінансової грамотності та освіченості населення України свідчать про те, що більшість осіб недостатньо розуміють, що таке кредит, іпотека,

страхування, плаваюча відсоткова ставка, інвестиційні фонди, акції або облигації. Ситуація ускладнюється ще й обмеженим розумінням прав споживачів у сфері фінансових послуг.

Згідно опитуванню, фінансовим установам в Україні довіряють менше 20% населення. Більшість українців користуються лише розрахунковими послугами банків і платежами: оплата комунальних послуг, дебетова картка, перекази і платежі через термінали, мобільний інтернет-банкінг, мобільні гроші, перекази Україною і міжнародні, а також електронний гаманець. На цьому залучення до фінансової системи закінчується.

Небажання українців дізнаватися про види та можливості тих чи інших фінансових інструментів продемонстровано при опитуванні, де з великим відривом лідирувала відповідь «Я не хочу дізнатися більше ні про що» [2].

Інша частина опитування свідчить, що більшість українців, 61%, не мають фінансових цілей. Це разючий результат, адже поки людина не знатиме, навіщо їй гроші, вона не буде цікавитися ані послугами банків, ані можливостями ринку. Ті ж громадяни, які вказали, що мають фінансову ціль, вважають нею нерухомість, рідше освіту або необхідність у ремонті житла.

Виявилось, що у нас досить часто народ тільки у загальних рисах знає, звідки беруться гроші і куди вони витрачаються. Лише 19,3 % домогосподарств ведуть облік доходів та витрат, а 64 % – не відслідковує взагалі. 76% респондентів кажуть, що мають заощадження десь поза межами фінансової системи, в основному це заощадження на чорний день в неорганізованій формі. Звідси випливає, що на руках в населення знаходиться значний невикористаний фінансово-інвестиційний потенціал. Натомість негативно свій фінансовий стан (добробут) оцінили 45% опитаних, а задовільно – 38%. Ба більше, в реальності не вистачає коштів навіть на їжу у 15% населення [1].

Низький рівень фінансової грамотності провокує безпідставну недовіру до фінансових інститутів, що в свою чергу спричиняє втрату можливого доходу від інвестування заощаджень. В протилежному випадку, при виборі тієї чи іншої фінансової установи люди не звикли проводити аналіз самостійно. І тільки кожний третій проводить порівняння умов і ставок при виборі фінансових інституцій. У більшості випадків українці схильні обирати за рекомендацією друзів чи родичів. Хаотичність споживчої поведінки, перш за все, заснована на власній необізнаності, залежності від радянських стереотипів та надлишку неякісної рекламної інформації. З іншого боку, характерним є низька якість фінансових послуг та продуктів, відсутність дієвої бази захисту прав споживачів фінансових послуг та продуктів, особливо це стосується кредитних послуг. Безперечно в Україні розпочато активну роботу з приводу підвищення рівня фінансової обізнаності та грамотності населення шляхом об'єднаних дій держави, професійний учасників фондового ринку, освітніх начальних закладів і зарубіжних консультантів та спонсорів.

Крім того, державою зроблені наступні кроки з підвищення рівня обізнаності населення: фінансова просвіта у школах; програми для дорослої молоді; фінансова просвіта на робочому місці; соціально орієнтовані програми; тижні або дні фінансової просвіти; функціонуючий інститут фінансового

омбудсмена та ряд інших. Ключовим завданням держави все ж залишиться відновлення довіри до фінансової системи [3].

Ми вважаємо, що підвищення рівня фінансової грамотності в Україні – це сфера відповідальності не тільки держави та бізнесу але й сім'ї. Українцям якось звичніше в будь-якому державному рішенні намагатися віднайти підступ чи зраду. Тому слід подолати ментальні стереотипи, відкинути патерналістське бачення, що роками пускало коріння в наших головах. І окрім фінансової, нам слід звернути увагу на грамотність, як таку. Насправді, громадянам потрібно розповідати не стільки про валютні курси, депозити чи криптовалюту, скільки про базові речі. Мова йде про знання, що необхідні для кожного. Зокрема, виховання звички до заощаджень та економії, стимулювання фінансового обліку та планування на всіх етапах життя, активізація підприємницького хисту, перетворення заощаджень в інвестиційний ресурс, грамотне споживання, використання усіх можливих пільг, опанування простих правил захисту від кіберзлочинців та основ співпраці з фінансовими установами.

Доречним вважаємо, об'єднання зусиль для успішного запровадження на комерційній основі інституту фінансового консалтингу. Мережу, що охопить цілу країну і нарешті надасть доступ населення до платної але фахового та неупередженого наданої інформації. Що значно підвищить рівень користування та усвідомленості переваг фінансовими інструментами.

Щодо перспектив, то вони доволі однозначні. Можна сміливо стверджувати, що маховик змін уже запущено, і ми стоїмо на порозі кардинальних змін, котрі відбуваються уже сьогодні. Та враховуючи на всі вище перелічені заходи спрямовані на вирішення проблеми низької фінансової грамотності та обізнаності українців, розуміючи вбачаємо вже в короткостроковій перспективі побудову якісно нового ментального стержня, що дасть поштовх економічному зростанню. Це процес котрий який не можливий без участі її грамотних, в тому числі і фінансового українських громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. USAID «Transformation of the financial sector », March 2015, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gofintechua.info/wp-content/uploads/2018/02/Financial-Literacy-2017_presentation22mar17_ua.pdf
2. Періодичне видання «Економічна правда» Фінансова грамотність українців: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2017/10/24/630390/>
3. Інформаційний сайт Української біржі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ux.ua/ru/csearch.aspx>.

Смеречук Мар'яна Юріївна, магістрантка 1 курсу,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

МЕТОДИ АУДИТУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Неодмінною умовою досягнення поставленої перед аудиторською перевіркою мети є використання ефективних методів в аудиторських